

Srečni ljudje.

9. »Dober dan!«

Mestu Kolinu je živel jako pobožen in goreč duhovnik, T a v l a r po imenu. O njem se pripoveduje ta-le jako poučen dogodek.

Nekega dne zagleda pred cerkvijo na stopnicah zelo ubornega berača, ki je bil zavit v raztrgano beraško haljo, pa zelo bolehen in betežen.

Mašnik mu ponudi miloščino in ga prijazno pozdravi: »Dober dan!«

Berač pa odgovori: »Zahvalim za pozdrav; toda vedite, da jaz ne poznam slabega dne; ne morem se spomniti, da bi bil zame kdaj slab dan.«

»No, če je tako,« odvrne duhovnik, »ti pa sicer želim najboljšo srečo.«

»Zahvalim,« odgovori zopet ubožec, »pa vedite tudi to, da še nisem bil nobenkrat nesrečen v svojem življenju.«

Tavlar se čudi takim odgovorom in prosi berača, da naj mu reši to uganko in natančneje pojasni svoje skrivnostno govorjenje.

Zdaj mu začne berač razkladati: »Rekel sem, da še nisem doživel nobenega slabega dne, kajti naši dnevi so le tedaj slabi, ako jih nismo obrnili v slavo božjo, dobri pa vselej, če smo služili Bogu. In to nam je z njegovo milostjo vedno mogoče, naj pride nad nas karkoli. Jaz sem, kakor vidite, ubog in bolan berač, ki nima nič svojega, nima domovine ter sam po svetu tava in povsod izkusi veliko hudega. Če trpim lakoto, hvalim Boga in sem zadovoljen, da morem zadostovati za grehe. Če sem brez strehe, če me mraz pretresa, ker me slabe cunje ne morejo ogrevati, hvalim za to Boga ter se spominjam zapuščenega Jezusa na križu. Obkratkem, kar se mi zgodi prijetnega ali neprijetnega, vse mi daje priliko hvaliti Boga, saj je moja volja vedno zedinjena z božjo voljo. Tako je zame vsak dan res dober dan. In lahko tudi trdim, da še nikoli nisem bil nesrečen. Saj vsi ljudje

pravijo, da so srečni takrat, kadar jim gre vse po volji, tako da si ne morejo želeči boljšega. Jaz pa imam zmeraj to srečo.«

Čudeč se taki modrosti preprostega reveža, popraša Tavlar, kako mu je bilo mogoče dospeti do take sreče.

»Od svoje mladosti,« odgovori ubožec, »dobro vem, da je Bog pravičen, moder in dober; pa sem vedno mislil: nič se ne zgodi brez njegovega dopuščenja, on bolje vé kot jaz, kaj je meni v prid; pa sem se privadil, da n o č e m d r u g e g a n i č k o t t o, k a r o n h o č e ! Naj bode pa to, kar se zgodi, naši naravi prijetno ali neprijetno, naj se zdi ljudem slavno ali sramotno, naj bo sladko ali grenko, zdravju ugodno ali neugodno, jaz sprejemem in sem prepričan, da v tem trenutku je ravno to najboljše zame, ter sem tako zadovoljen, da bi me ne mogla bolj zadovoljiti nobena druga reč. Po tej poti sem došel do popolne sreče in za vse brez izjeme hvalim Boga.«

Tavlar je hvaležno sprejel ta nauk in se ravnal po njem. Storimo tudi mi tako, prepričani, da prava sreča je v srcu in nikjer drugje.

10. Diogen.

Modrijan Sokrat je učil, da je č e d n o s t n o življenje največja sreča za človeka. Drugi poganski modrijani so ta nauk nekoliko izpremenili in po svoje zasukali. Atenec Antisten n. pr. je učil, da je tisti človek najsrečnejši, ki n a j m a n j p o t r e b u j e. Vsakdo naj si torej prizadeva, da bo z m a l i m z a d o v o l j e n.

Najzvestejši učenec te šole je bil Diogen. Ta modrijan je hodil vedno bos in ni imel druge obleke kot plašč iz prav debelega sukna. V roki je imel palico, ki si jo je bil odlomil na divji oljiki; pa lesen kozarec in vrečo je nosil s seboj. Ko je nekega dne videl dečka, ki je s prgiščem zajemal vodo, je proč vrgel kozarec, rekoč: »Malo dete me je poučilo, da imam še nekaj nepotrebnega.« Živel je ob miloščini, ki jo je nabiral v svojo vrečo.

Diogen je navadno bival pred grškim mestom Korintom v nekem sodu, katerega je lahko prevalil, kamor je hotel. Ko je slaven macedonski kralj Aleksander Veliki prišel v Korint, bi bil rad poznal tega čudnega modrijana ter ga je obiskal z vsem svojim spremstvom. Diogen se je ravno pred svojim sodom grel na solncu. Aleksander se je dolgo pogovarjal z njim; slednjič pa mu reče, da mu rad izpolni vse, kar koli si želi. Diogen pa odgovori mogočnemu kralju: »Jako mi boš ustregel, ako se mi s temi-le svojimi ljudmi nekoliko ogneš izpred solnca, da ne bom več v senci.« Vsa pričujoča gospoda je nevoljna, mogočni kralj pa mirno odgovori: »Prav pravi; da nisem Aleksander, bi bil najrajši Diogen.«

11. Od trpinov se uči zadovoljnosti!

Neki moder mož pripoveduje sam o sebi to-le: »Nobenkrat nisem bil posebno žalosten, naj me je zadelo kaj še tako neprijetnega, razun enkrat samkrat, ko sem moral bos hoditi, ker nisem imel denarja, da bi si mogel napraviti črevlje. Žalosten sem korakal po trgu, kar zagledam pred cerkvijo siromaka, ki ni imel nobene noge. Ko zagledam tega siromaka, me takoj mine vsa žalost in zopet sem jako zadovoljen s svojimi bosimi nogami in srčno zahvaljujem Boga, da morem vsaj hoditi, četudi bos. Oni nesrečnež bi pač rad hodil bos, ko bi imel le noge!«

Spomladi.

I.

Mlak je hitel čez širno raván, mimo golih, le malo porastlih travnikov in njiv, mimo holmov in gričev za travniki in njivami, mimo mest in vasi in samotnih sel — hitel je domovini v naročje.

Janez Mrak je stal ob oknu; zakaj cel kupé je bil nabito poln. Zrl je skozi okno na mimo bežeče pokra-